

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a noua)

9 noiembrie 2017*

„Recurs – Subvenții – Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1239/2013 – Articolul 2 – Importuri de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și de componente cheie ale acestora (și anume celule) originare sau expediate din China – Taxă compensatorie definitivă – Scutirea importurilor care fac obiectul unui angajament acceptat – Separabilitate”

În cauza C-205/16 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 11 aprilie 2016,

SolarWorld AG, cu sediul în Bonn (Germania), reprezentată de L. Ruessmann, avocat, și de J. Beck, solicitor,

recurentă,

celelalte părți din procedură fiind:

Brandoni solare SpA, cu sediul în Castelfidardo (Italia),

Solaria Energia y Medio Ambiente SA, cu sediul în Madrid (Spania), reprezentate de L. Ruessmann, avocat, și de J. Beck, solicitor,

reclamante în primă instanță,

Consiliul Uniunii Europene, reprezentat de H. Marcos Fraile, în calitate de agent, asistată de N. Tuominen, avocat,

pârât în primă instanță,

Comisia Europeană, reprezentată de A. Demeneix, de J.-F. Brakeland și de T. Maxian Rusche, în calitate de agenți,

China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products (CCCME), cu sediul în Beijing (China), reprezentată de J.-F. Bellis și de A. Scalini, avocats, și de F. Di Gianni, avvocato,

interveniente în primă instanță,

* Limba de procedură: engleza.

CURTEA (Camera a noua),

compusă din domnul C. Vajda, președinte de cameră, și domnii E. Juhász și C. Lycourgos (raportor),
judecători,

avocat general: domnul E. Tanchev,

grefier: doamna L. Hewlett, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 9 martie 2017,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 1 iunie 2017,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, SolarWorld AG solicită anularea Ordonanței Tribunalului Uniunii Europene din 1 februarie 2016, SolarWorld și alții/Consiliul (T-142/14, nepublicată, denumită în continuare „ordonanța atacată”, EU:T:2016:68), întrucât, prin intermediul său, acesta din urmă a respins ca inadmisibilă acțiunea SolarWorld, a Brandoni solare SpA și a Solaria Energia y Medio Ambiente SA în anularea articolului 2 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1239/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de instituire a unei taxe compensatorii definitive la importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (și anume celule) originare sau expediate din Republica Populară Chineză (JO 2013, L 325, p. 66, denumit în continuare „regulamentul în litigiu”).

Cadrul juridic

Regulamentul de bază

- 2 Articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 597/2009 al Consiliului din 11 iunie 2009 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unor subvenții din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene (JO 2009, L 188, p. 93, denumit în continuare „regulamentul de bază”), intitulat „Angajamente”, dispune:

„(1) Cu condiția ca în urma unei examinări preliminare pozitive să se fi constatat existența unei subvenții și a unui prejudiciu, Comisia poate accepta oferte de angajament voluntare și satisfăcătoare în temeiul cărora:

- (a) țara de origine și/sau de export acceptă eliminarea subvenției, limitarea acesteia sau luarea unor măsuri privind efectele acesteia sau
- (b) exportatorul se angajează să își revizuiască prețurile sau să nu mai exporte în zona în cauză produse care beneficiază de subvenția pasibilă de măsuri compensatorii, astfel încât Comisia, după consultări specifice ale comitetului consultativ, să fie convinsă că prejudiciul cauzat de subvenție este eliminat.

În acest caz și atât timp cât aceste angajamente rămân în vigoare, taxele provizorii instituite de Comisie în conformitate cu articolul 12 alineatul (3) și taxele definitive instituite de Consiliu în conformitate cu articolul 15 alineatul (1) nu se aplică importurilor produsului în cauză fabricat de întreprinderile prevăzute în decizia Comisiei privind acceptarea angajamentelor și în modificările ulterioare ale acesteia.

Creșterile de prețuri operate în temeiul acestor angajamente nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru a compensa valoarea subvenției pasibile de măsuri compensatorii și ele trebuie să fie mai mici decât valoarea subvenției pasibile de măsuri compensatorii în cazul în care sunt suficiente pentru a elimina prejudiciul cauzat industriei comunitare.

[...]

(9) În caz de încălcare sau de retragere a unui angajament de către o parte sau în caz de retragere a acceptării angajamentului de către Comisie, acceptarea angajamentului se retrage, după consultări, printr-o decizie sau printr-un regulament al Comisiei, după caz, iar taxa provizorie instituită de Comisie în conformitate cu articolul 12 sau taxa definitivă instituită de Consiliu în conformitate cu articolul 15 alineatul (1) se aplică, cu condiția ca exportatorul în cauză sau țara de origine și/sau de export să fi avut posibilitatea să își prezinte observațiile, cu excepția cazului în care angajamentul a fost retras de exportatorul sau țara respectivă.

[...]”

Regulamentul în litigiu

- 3 Conform considerentului (753) al regulamentului în litigiu, „[p]ărțile interesate au subliniat faptul că [...] elasticitatea prețurilor cererii poate fi foarte ridicată. Deși este adevărat că o creștere importantă a prețurilor poate conduce la o reducere importantă a cererii [...] este foarte puțin probabil ca majorările de prețuri provocate de măsuri să fie importante, din următoarele motive. [...] [E]fectul economic al angajamentului care a fost acceptat de Comisie este că producătorii-exportatori chinezi vor furniza produsul în cauză la un preț minim de import sub 60 c/W, care este cu mult sub prețul care a fost observat în cursul [perioadei de anchetă], la un volum care corespunde, în linii mari, cotei lor de piață din prezent. La acest nivel de preț, este foarte puțin probabil ca cererea să scadă într-un mod semnificativ, deoarece acest nivel de preț asigură o cerere suficientă atât la nivelul actual de sprijin acordat prin sistemele de sprijin, cât și la nivelurile actuale ale parității rețelei. Mai mult, este probabil ca prețul energiei electrice pentru consumatorii finali să crească, în timp ce se preconizează că prețul produsului în cauză va scădea. Prin intermediul unei formule de indexare, angajamentul garantează faptul că o continuare a diminuării prețului produsului în cauză este luată în considerare la calcularea prețului minim de import”.
- 4 Potrivit articolului 1 alineatul (1) din regulamentul în litigiu, se instituie o taxă compensatorie definitivă la importurile de module sau de panouri fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și de celule de tipul celor utilizate în modulele sau panourile fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin, originare sau expediate din China și încadrate în anumite coduri din Nomenclatura combinată care figurează în anexa I la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful vamal comun (JO 1987, L 256, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 4, p. 3), în versiunea aplicabilă la data adoptării regulamentului în litigiu (denumită în continuare „NC”). Alineatul (2) al acestui articol stabilește nivelul taxei compensatorii definitive care se aplică prețului net franco la frontiera Uniunii Europene, înainte de vămuire, pentru produsele descrise la alineatul (1) al articolului menționat și fabricate de societățile enumerate la acest alineat (2).

- 5 Potrivit articolului 2 alineatul (1) din regulamentul în litigiu, care se aplică anumitor produse ale căror referințe sunt specificate în raport cu NC, care sunt facturate de societăți ale căror angajamente au fost acceptate de Comisie și ale căror nume sunt menționate în anexa la Decizia de punere în aplicare 2013/707/UE a Comisiei din 4 decembrie 2013 de confirmare a acceptării unui angajament oferit în legătură cu procedurile antidumping și antisubvenție privind importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (și anume celule) originare sau expediate din Republica Populară Chineză pentru perioada de aplicare a măsurilor definitive (JO 2013, L 325, p. 214), importurile declarate pentru punerea în liberă circulație sunt exceptate de la taxa compensatorie instituită la articolul 1 din regulamentul în litigiu dacă sunt respectate anumite condiții.
- 6 Articolul 2 alineatul (2) din regulamentul în litigiu prevede că se instituie o datorie vamală în momentul acceptării declarației de punere în liberă circulație ori de câte ori se constată că una sau mai multe dintre condițiile menționate la articolul 2 alineatul (1) din acest regulament nu au fost îndeplinite sau atunci când Comisia își retrage acceptul privind angajamentul.

Istoricul litigiului

- 7 SolarWorld este un producător european de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și de componentele lor cheie.
- 8 Ca urmare a unei plângeri depuse de EU ProSun, o asociație de producători europeni de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și de componente cheie ale acestora, Comisia a publicat, la data de 6 septembrie 2012, un aviz de deschidere a unei proceduri antidumping privind importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (de exemplu, celule și plachete) originare din Republica Populară Chineză (JO 2012, C 269, p. 5).
- 9 La 8 noiembrie 2012, Comisia a publicat un aviz de deschidere a unei proceduri antisubvenție privind importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (de exemplu, celule și plachete) originare din Republica Populară Chineză (JO 2012, C 340, p. 13).
- 10 La 4 iunie 2013, Comisia a adoptat Regulamentul (UE) nr. 513/2013 de instituire a unei taxe antidumping provizorii la importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (și anume celule și plachete) originare sau expediate din Republica Populară Chineză și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 182/2013 prin care se supun înregistrării importurile de acest tip originare sau expediate din Republica Populară Chineză (JO 2013, L 152, p. 5).
- 11 Prin scrisoarea adresată Comisiei la data de 27 iulie 2013, China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products (CCCME) [Camera de Comerț a Chinei pentru Importul și Exportul de Mașini și Produse Electronice (CCCME)] a prezentat, în cadrul anchetei antidumping, o ofertă de angajament comun al mai multor producători-exportatori chinezi. În esență, propunea, în numele acestora și în nume propriu, aplicarea unor prețuri minime de import pentru modulele fotovoltaice și pentru fiecare dintre elementele lor esențiale (celule și plachete) până la un anumit nivel anual de importuri (denumite în continuare „PMI”).
- 12 La data de 2 august 2013, Comisia a adoptat Decizia 2013/423/UE de acceptare a unui angajament oferit în legătură cu procedura antidumping privind importurile de module fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin și componentele lor cheie (celule și plachete) originare sau expediate din Republica Populară Chineză (JO 2013, L 209, p. 26) de un grup de producători-exportatori chinezi care a cooperat, alături de CCCME, și care sunt enumerați în anexa la decizia menționată.

- 13 Regulamentul (UE) nr. 748/2013 al Comisiei din 2 august 2013 de modificare a Regulamentului nr. 513/2013 (JO 2013, L 209, p. 1) a fost adoptat pentru a lua în considerare Decizia 2013/423. Printre alte modificări, acesta a introdus în Regulamentul nr. 513/2013 articolul 6, care prevede, cu condiția îndeplinirii anumitor cerințe, că importurile anumitor produse declarate pentru punerea în liberă circulație și facturate de societăți ale căror angajamente au fost acceptate de Comisie și care sunt enumerate în anexa la Decizia 2013/423 sunt scutite de taxa antidumping provizorie instituită prin articolul 1 din Regulamentul nr. 513/2013.
- 14 Prin scrisoarea din 25 septembrie 2013, mai întâi, CCCME, în nume propriu, precum și ca reprezentant al producătorilor-exportatori a căror ofertă de angajament inițială fusese acceptată, a solicitat Comisiei să accepte termenii acestui angajament în vederea eliminării de asemenea a efectelor prejudiciabile ale importurilor care fac obiectul unor subvenții.
- 15 La data de 4 decembrie 2013, Comisia a adoptat Decizia de punere în aplicare 2013/707.
- 16 La data de 2 decembrie 2013, Consiliul a adoptat regulamentul în litigiu.

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 17 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la data de 28 februarie 2014, reclamantele în primă instanță au introdus o acțiune având ca obiect anularea articolului 2 din regulamentul în litigiu.
- 18 În susținerea acestei acțiuni, reclamantele au invocat trei motive. Primul și al doilea motiv erau întemeiate pe faptul că articolul 2 din regulamentul în litigiu rezultă dintr-o eroare vădită de apreciere și încalcă articolul 13 din regulamentul de bază, în măsura în care prin articolul 2 menționat sunt exceptați de la aplicarea măsurilor antisubvenție producătorii chinezi din partea cărora Comisia a acceptat un angajament comun nelegal, cu încălcarea dreptului reclamantelor din primă instanță la apărare, a dreptului la un proces echitabil și a principiului buneii administrări, precum și a articolului 13 alineatul (4) și a articolului 29 alineatul (2) din regulamentul de bază. Al treilea motiv se întemeia pe faptul că articolul 2 menționat încalcă articolul 101 alineatul (1) TFUE, în măsura în care exceptează anumiți producători chinezi de la aplicarea măsurilor antisubvenție pe baza unei propuneri de angajament, acceptată și confirmată prin regulamentul în litigiu, ceea ce constituie un acord orizontal de stabilire a prețurilor.
- 19 Prin ordonanța atacată, Tribunalul a respins acțiunea reclamantelor ca inadmisibilă în primă instanță, pentru motivul că articolul 2 din regulamentul în litigiu, care era singura dispoziție atacată, nu putea fi separat de restul acestui regulament.

Concluziile părților

- 20 Prin recursul formulat, SolarWorld solicită Curții:
 - declararea recursului ca fiind admisibil și fondat;
 - anularea ordonanței atacate;
 - pronunțarea pe fond și anularea articolului 2 din regulamentul în litigiu sau trimiterea cauzei spre rejudecare la Tribunal, pentru ca acesta să se pronunțe cu privire la fondul acțiunii în anulare, și
 - obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.

21 Consiliul solicită Curții:

- respingerea recursului și
- obligarea recurenteii la plata cheltuielilor de judecată aferente recursului și procedurii în fața Tribunalului.

22 Comisia solicită Curții:

- respingerea recursului ca nefondat și
- obligarea recurenteii la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

- 23 În susținerea recursului, SolarWorld invocă două motive. Primul motiv este întemeiat pe o eroare pe care ar fi săvârșit-o Tribunalul în măsura în care a statuat că articolul 2 din regulamentul în litigiu nu poate fi separat de restul regulamentului menționat. Al doilea motiv este întemeiat pe încălcarea articolelor 20 și 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe caracterul separabil al articolului 2 din regulamentul în litigiu

Cu privire la admisibilitate

- 24 Consiliul invocă inadmisibilitatea primului motiv deoarece, pe de o parte, SolarWorld se limitează la a relua motivul referitor la caracterul separabil al articolului 2 din regulamentul în litigiu pe care l-a formulat în fața Tribunalului și, pe de altă parte, examinarea privind caracterul separabil al acestei dispoziții rezultă dintr-o apreciere factuală.
- 25 Trebuie arătat, în primul rând, că, dacă un recurent contestă interpretarea sau aplicarea dreptului Uniunii de către Tribunal, aspectele de drept analizate în primă instanță pot fi rediscutate în cadrul recursului. Așadar, dacă un recurent nu ar putea să își întemeieze astfel recursul pe motive și pe argumente utilizate deja în fața Tribunalului, procedura de recurs ar fi lipsită de o parte din sensul său (Hotărârea din 19 ianuarie 2017, Comisia/Total și Elf Aquitaine, C-351/15 P, EU:C:2017:27, punctul 31, precum și jurisprudența citată).
- 26 Or, în speță, prin intermediul primului motiv, SolarWorld nu caută să obțină o simplă reexaminare a cererii introductive adresate Tribunalului, ci urmărește, mai precis, să pună în discuție raționamentul juridic care a determinat Tribunalul să considere că articolul 2 din regulamentul în litigiu nu putea fi separat de restul dispozițiilor acestui regulament, precum și concluzia dedusă de Tribunal din această apreciere, și anume că acțiunea SolarWorld nu era admisibilă. În acest scop, SolarWorld a indicat corespunzător cerințelor legale pasajele din ordonanța atacată pe care le consideră afectate de o eroare de drept, precum și argumentele juridice invocate în susținerea cererii sale, permițând astfel Curții să își efectueze controlul.
- 27 În al doilea rând, trebuie subliniat că o eventuală eroare săvârșită de Tribunal în aprecierea caracterului separabil al unei dispoziții dintr-un act de drept al Uniunii constituie o eroare de drept supusă controlului Curții (pentru un asemenea control, a se vedea în special Hotărârea din 29 martie 2012, Comisia/Estonia, C-505/09 P, EU:C:2012:179, punctele 110-122).

28 Rezultă că primul motiv este admisibil.

Cu privire la fond

– Argumentația părților

- 29 SolarWorld consideră că articolul 2 din regulamentul în litigiu are un caracter separabil în raport cu celelalte dispoziții din acest regulament și în special în raport cu articolul 1 alineatul (2) din acesta și că, în consecință, o eventuală anulare a sa nu ar determina modificarea domeniului de aplicare al regulamentul menționat. În această privință, raționamentul Tribunalului care figurează la punctele 55 și 59 din ordonanța atacată s-ar întemeia pe o înțelegere greșită a noțiunilor „măsuri compensatorii” și „taxe compensatorii”.
- 30 SolarWorld arată că măsurile compensatorii pot lua forme diferite (taxe *ad valorem*, sume fixe în euro sau PMI). În ceea ce privește în special PMI, articolul 13 din regulamentul de bază ar permite Consiliului și Comisiei să accepte din partea producătorilor-exportatori individuali angajamente privind PMI dacă prețurile propuse elimină efectele prejudiciabile ale subvenției. Acești producători ar fi ulterior scutiți de taxa *ad valorem*, deoarece ar fi supuși unei alte forme de măsuri în cadrul angajamentului lor, și anume PMI. Astfel, obiectivul măsurilor compensatorii, indiferent de forma acestora, s-ar caracteriza prin aptitudinea lor de a elimina prejudiciul cauzat producătorilor Uniunii ai aceluiași produs și ar juca în această privință un rol de corecție.
- 31 În consecință, conform SolarWorld, a modifica forma măsurilor compensatorii nu modifică domeniul de aplicare al regulamentul care le impune, deoarece aceste măsuri înglobează toate importurile care provin de la producători-exportatori despre care s-a constatat că beneficiau de subvențiile prejudiciabile.
- 32 În plus, SolarWorld afirmă că, în conformitate cu articolul 13 alineatul (9) din regulamentul de bază, potrivit căruia, în caz de încălcare sau de retragere a acceptului privind angajamentul de PMI, se aplică taxe *ad valorem*, Comisia beneficiază de flexibilitate pentru a modifica forma măsurilor compensatorii, fără să fie necesară modificarea domeniului de aplicare al acestor măsuri. În speță, articolul 2 alineatul (2) litera (b) din regulamentul în litigiu s-ar referi în mod specific la articolul 13 alineatul (9) menționat și, de la adoptarea regulamentul în litigiu, Comisia ar fi retras acceptul privind angajamentul de PMI pentru mai mulți producători-exportatori chinezi, impunându-le acestora taxe *ad valorem*. Astfel, din momentul intrării în vigoare a regulamentul în litigiu, nu ar fi existat niciun moment în care acești producători-exportatori să nu fi fost supuși unor măsuri compensatorii.
- 33 În aceste condiții, dacă Tribunalul ar fi admis acțiunea în primă instanță și ar fi anulat articolul 2 din regulamentul în litigiu pentru motivul că PMI nu elimină prejudiciul cauzat industriei Uniunii, nimic nu ar fi împiedicat Consiliul și Comisia să stabilească un nou PMI la un nivel adecvat, pentru a elimina acest prejudiciu, în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) din regulamentul de bază. În această privință, SolarWorld indică faptul că o asemenea declarație a nulității nu ar fi determinat neapărat o modificare a domeniului de aplicare al măsurilor, ceea ce reprezintă esența raționamentului Tribunalului care figurează la punctul 55 din ordonanța atacată. Singura consecință juridică a acestei declarații ar fi fost că Consiliul și Comisia ar fi trebuit fie să accepte noi angajamente cuprinzând noi PMI care să elimine efectele prejudiciabile ale subvenției, fie să decidă aplicarea de taxe *ad valorem* pentru toți producătorii-exportatori chinezi.
- 34 Pe de altă parte, SolarWorld arată că jurisprudența evocată de Tribunal la punctul 57 din ordonanța atacată nu este de natură să susțină concluzia conform căreia articolul 2 din regulamentul în litigiu nu are un caracter separabil.

- 35 În sfârșit, în ceea ce privește ultima parte a punctului 55 din ordonanța atacată, conform căreia „importurile provenind de la exportatorii chinezi care nu au subscris la angajamentul acceptat de Comisie [reprezintă] 30 % din importurile totale ale produsului în cauză”, SolarWorld amintește că articolul 13 alineatul (1) din regulamentul de bază impune ca PMI să fie stabilite la un nivel adecvat pentru a elimina prejudiciul, indiferent de procentajul importurilor supuse măsurilor compensatorii sub forma unui PMI. În mod similar, conform SolarWorld, numărul mare de producători-exportatori chinezi supuși PMI nu modifică faptul că regulamentul în litigiu impune măsuri compensatorii și că forma acestor măsuri este un aspect care nu privește nici domeniul de aplicare, nici obiectul acestora.
- 36 Consiliul, susținut de Comisie, arată că primul motiv al SolarWorld trebuie respins ca nefondat. Aceste instituții apreciază că anularea parțială a regulamentulului în litigiu este exclusă, dat fiind că aceasta ar avea ca efect substituirea acestui regulament cu un act care are un conținut distinct, care nu corespunde cu intențiile autorului regulamentului menționat și care, în consecință, ar afecta substanța acestuia.
- *Aprecierea Curții*
- 37 Prin intermediul primului motiv, SolarWorld contestă în esență aprecierea Tribunalului, cuprinsă la punctele 55 și 59 din ordonanța atacată, prin care acesta a considerat că anularea articolului 2 din regulamentul în litigiu ar afecta substanța acestui regulament și că, în consecință, această dispoziție nu poate fi separată de restul dispozițiilor din regulamentul menționat.
- 38 Reiese dintr-o jurisprudență constantă a Curții că anularea în parte a unui act al Uniunii nu este posibilă decât în măsura în care elementele a căror anulare este solicitată pot fi separate de restul actului. În această privință, Curtea a statuat în mod repetat că această condiție nu este îndeplinită atunci când anularea în parte a actului ar avea ca efect modificarea substanței acestuia (Hotărârea din 12 noiembrie 2015, Regatul Unit/Parlamentul și Consiliul, C-121/14, EU:C:2015:749, punctul 20, precum și jurisprudența citată).
- 39 De asemenea, verificarea caracterului separabil al unor elemente ale unui act al Uniunii presupune examinarea domeniului de aplicare al acestora, pentru a evalua dacă o anulare a acestor elemente ar modifica spiritul și substanța actului respectiv (Hotărârea din 29 martie 2012, Comisia/Estonia, C-505/09 P, EU:C:2012:179, punctul 112, precum și Hotărârea din 12 noiembrie 2015, Regatul Unit/Parlamentul și Consiliul, C-121/14, EU:C:2015:749, punctul 21).
- 40 În speță, potrivit articolului 1 din regulamentul în litigiu, se instituie o taxă compensatorie definitivă la importurile de module sau panouri fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin, precum și la importurile de celule de tipul celor utilizate în modulele sau panourile fotovoltaice pe bază de siliciu cristalin care se încadrează în anumite coduri din NC, origine sau expediate din China, această taxă compensatorie variind în funcție de societățile care fabrică respectivele produse.
- 41 Potrivit articolului 2 din regulamentul în litigiu, care se aplică anumitor produse ale căror referințe sunt specificate în raport cu NC, care sunt facturate de societăți ale căror angajamente au fost acceptate de Comisie, importurile declarate pentru punerea în liberă circulație sunt exceptate de la taxa compensatorie instituită la articolul 1 din regulamentul menționat dacă sunt respectate anumite cerințe, această scutire încetând când se constată că una sau mai multe dintre condiții nu au fost îndeplinite sau atunci când Comisia își retrage acceptul privind angajamentul. Astfel cum s-a amintit la punctul 11 din prezenta hotărâre, PMI nu se aplică pentru panourile și modulele fotovoltaice și pentru fiecare dintre elementele lor esențiale (celule și plachete) decât până la un anumit nivel anual de importuri.

- 42 Astfel, rezultă din dispozițiile cuprinse la articolele 1 și 2 din regulamentul în litigiu că acest din urmă articol stabilește, prin intermediul angajamentului referitor la PMI, o scutire de la plata taxelor compensatorii instituite în temeiul articolului 1 menționat, în limitele unui anumit volum anual de importuri.
- 43 În acest context normativ, Tribunalul a statuat, la punctul 55 din ordonanța atacată, că articolul 2 din regulamentul în litigiu „acordă, într-o anumită limită cantitativă, o scutire de taxele compensatorii operatorilor economici desemnați nominal, sub rezerva respectării condițiilor pe care [acesta] le prevede. Anularea [acestei dispoziții] ar avea drept consecință, prin eliminarea scutirii de taxe aplicabile în această limită cantitativă, să confere un domeniu de aplicare mai larg taxelor compensatorii decât cel care rezultă din aplicarea regulamentulului [în litigiu] astfel cum a fost adoptat de Consiliu, întrucât, în această ipoteză, taxele menționate s-ar aplica tuturor importurilor produsului în cauză originare din China, deși, în temeiul ansamblului regulamentulului menționat, aceste taxe nu se aplică decât importurilor provenind de la exportatorii chinezi care nu au subscris la angajamentul acceptat de Comisie prin intermediul Deciziei de punere în aplicare 2013/707, aceste importuri reprezentând, potrivit părților, 30 % din importurile totale ale produsului în cauză. Un asemenea rezultat ar constitui o modificare a substanței actului în care se înscrie dispoziția a cărei anulare este solicitată, în acest caz regulamentul [în litigiu]”.
- 44 La punctul 59 din ordonanța atacată, Tribunalul concluzionează că, în lumina modificării substanței regulamentulului în litigiu pe care ar determina-o anularea articolului 2 din acest regulament, care ar elimina scutirea de taxe compensatorii de care beneficiază importurile producătorilor-exportatori chinezi care au subscris la angajamentul acceptat de Comisie, o astfel de dispoziție nu poate fi disociată de restul acestui regulament.
- 45 Trebuie să se arate că, contrar afirmațiilor SolarWorld din cadrul primului motiv de recurs, această concluzie a Tribunalului, cuprinsă la punctul 59 din ordonanța atacată, nu este afectată de o eroare de drept.
- 46 În primul rând, reiese din dispozițiile articolelor 1 și 2 din regulamentul în litigiu că, astfel cum au confirmat toate părțile la prezenta procedură, legiuitorul Uniunii, la momentul adoptării acestui regulament, a introdus măsuri de protecție comercială care formează un ansamblu sau un „pachet”. Astfel, regulamentul menționat impune două măsuri diferite și complementare, care urmăresc un rezultat comun, și anume eliminarea efectului prejudiciabil asupra industriei Uniunii al subvenției chineze referitoare la produsele în cauză, protejând în același timp interesul acestei industrii.
- 47 În această privință, trebuie să se facă referire la considerentul (753) al regulamentulului în litigiu, care, în cadrul analizei privind impactul instituirii măsurilor de protecție comercială a interesului industriei Uniunii, privește efectele pe care le va avea, în opinia Consiliului, angajamentul referitor la PMI asupra cererii și a ofertei privind produsele în cauză. Din examinarea considerentului reies două constatări. Pe de o parte, un astfel de angajament ar avea o incidență economică pozitivă asupra pieței europene a produselor respective, în sensul că, prin faptul că prevede un preț mai mic decât cel observat în perioada de anchetă, PMI va permite menținerea în Uniune a unei cereri suficiente privind produsele în cauză. Această măsură pare, astfel, că trebuie să aibă un efect important și distinct de cel al impunerii unei taxe *ad valorem*.
- 48 Pe de altă parte, angajamentul referitor la PMI pare o măsură de care Consiliul a ținut cont în cadrul examinării incidenței ansamblului de măsuri de protecție comercială asupra obiectivului regulamentulului în litigiu, care constă în eliminarea efectului prejudiciabil asupra industriei Uniunii al subvenției chineze referitoare la produsele în cauză, respectând, în același timp, interesul acestei industrii.

- 49 În consecință, legiuitorul Uniunii a considerat angajamentul referitor la PMI, în același mod ca impunerea unei taxe *ad valorem*, ca fiind un mijloc esențial de atingere a obiectivului urmărit de acest regulament.
- 50 În aceste condiții, afirmația SolarWorld conform căreia anularea articolului 2 din regulamentul în litigiu, deși ar determina pentru societățile care au subscris la un angajament referitor la PMI eliminarea beneficiului acestui angajament și impunerea unei taxe *ad valorem*, nu ar afecta domeniul de aplicare al regulamentului în litigiu, în măsura în care impunerea unei taxe *ad valorem* permite ca aceasta să atingă singură același obiectiv ca și cel prevăzut de angajament, nu poate fi primită.
- 51 În al doilea rând, trebuie arătat că măsurile de protecție comercială, prevăzute de regulamentul în litigiu, cuprind diferențe obiective în raport cu natura lor. După cum indică în mod corect Comisia în memoriul său în intervenție, la momentul impunerii taxei *ad valorem*, în sensul articolului 1 alineatul (1) din regulamentul în litigiu, producătorii-exportatori chinezi sunt liberi să stabilească propriul preț de vânzare către Uniune, fiind ulterior impusă o taxă asupra acestui preț odată ce produsul în cauză este importat în Uniune. Veniturile care provin din această taxă sunt vărsate la bugetul Uniunii. În schimb, atunci când se aplică un PMI, acești producători-exportatori nu mai pot să stabilească în mod liber propriul preț, fiind necesar ca el să fie majorat până la nivelul acestui PMI pentru importurile declarate pentru punerea în liberă circulație a produsului în cauză. În ceea ce privește veniturile suplimentare care provin din această creștere a prețurilor, acestea revin producătorilor-exportatori în cauză.
- 52 Prin urmare, regulamentul în litigiu este întemeiat pe posibilitatea de a aplica în mod alternativ aceste două măsuri de natură distinctă, ceea ce permite producătorilor-exportatori chinezi să invoce angajamentul PMI acceptat de Comisie, în sensul articolului 2 din regulamentul în litigiu, și, astfel, să evite ca o taxă compensatorie *ad valorem*, precum cea prevăzută la articolul 1 din regulamentul menționat, să fie impusă asupra produselor acestora. Or, anularea acestui articol 2 ar elimina o astfel de posibilitate și ar determina dispariția alternativei pe care legiuitorul Uniunii a dorit să o ofere producătorilor-exportatori chinezi în momentul adoptării regulamentului în litigiu. Având în vedere diferențele privind consecințele economice legate de aceste două tipuri de măsuri de protecție comercială, o asemenea anulare ar afecta, astfel, însăși substanța regulamentului în litigiu.
- 53 În consecință, afirmația SolarWorld conform căreia, în ipoteza unei eventuale anulări a articolului 2 din acest regulament, producătorii-exportatori chinezi ar fi fost supuși, în orice moment, unei măsuri compensatorii, nu afectează cu nimic concluzia că producătorii-exportatori chinezi sunt privați de opțiunea pe care le-a acordat-o legiuitorul Uniunii în momentul adoptării regulamentului menționat.
- 54 În al treilea rând, astfel cum rezultă din cuprinsul punctului 55 din ordonanța atacată, 70 % din importurile de produse în cauză care provin din China fac obiectul aplicării articolului 2 din regulamentul în litigiu.
- 55 Astfel, reiese că legiuitorul Uniunii a pus în aplicare un ansamblu de măsuri în cadrul cărora, desigur, impunerea de taxe *ad valorem* apare ca fiind, în mod formal, regula, iar aplicarea unui angajament referitor la PMI, excepția de la această regulă, dar, de fapt, aplicarea excepției privea marea majoritate a cazurilor de la adoptarea regulamentului în litigiu. Acest angajament apare, deci, ca având vocație să se aplice în mod principal în cadrul importurilor care provin din China, vizate de regulamentul în litigiu. În asemenea împrejurări, anularea angajamentului menționat ar afecta în mod necesar substanța acestui regulament.
- 56 În sfârșit, în ceea ce privește afirmația SolarWorld conform căreia anularea de către Tribunal a articolului 2 din regulamentul în litigiu nu ar fi împiedicat legiuitorul Uniunii să stabilească un nou PMI la un nivel adecvat pentru a elimina prejudiciul cauzat industriei Uniunii, în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) din regulamentul de bază, trebuie să se constate că analiza referitoare la afectarea substanței unui act de drept al Uniunii depinde numai de consecințele care decurg în mod

automat dintr-o eventuală anulare a dispoziției în cauză din acest act. Astfel, diferitele măsuri pe care autorul actului menționat poate să le ia ca urmare a unei asemenea anulări nu pot afecta această analiză.

- 57 Din considerațiile care precedă rezultă că Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept în măsura în care a statuat că articolul 2 din regulamentul în litigiu nu poate fi separat de restul dispozițiilor acestui regulament.
- 58 Prin urmare, primul motiv al SolarWorld trebuie respins.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe o încălcare a articolelor 20 și 47 din cartă

Argumentația părților

- 59 SolarWorld reproșează Tribunalului că a încălcat dreptul său la o cale de atac efectivă, care decurge din articolul 47 din cartă, precum și dreptul său la egalitate în fața legii, în sensul articolului 20 din aceasta.
- 60 Astfel, dacă ordonanța atacată nu ar fi considerată nevalidă pentru motivele explicate în cadrul primului motiv de recurs, aceasta ar avea drept consecință inacceptabilă faptul că reclamanta, în calitate de petentă din cadrul Uniunii într-o cauză în materie de protecție comercială, ar fi privată *de iure* de o cale de atac efectivă și că aceasta ar primi un tratament dezavantajos în raport cu producătorii-exportatori chinezi care solicită anularea întregului regulament în litigiu în fața instanțelor Uniunii.
- 61 Având în vedere că obiectivul regulamentului de bază este acela de a proteja industria Uniunii împotriva unui prejudiciu cauzat de o subvenție, SolarWorld consideră că drepturile industriei Uniunii sunt încălcate atunci când instituțiile Uniunii constată existența unei subvenții prejudiciabile, dar nu impun măsuri compensatorii, indiferent de forma acestora, la un nivel adecvat pentru a elimina prejudiciul suferit de producătorii Uniunii. Or, SolarWorld apreciază că, dacă ordonanța atacată nu ar fi considerată nevalidă, industria fotovoltaică din prezenta cauză nu ar dispune de nicio cale de atac atunci când Consiliul și Comisia impun măsuri compensatorii în mod nelegal, într-o valoare care nu este aptă să elimine prejudiciul suferit de producătorii din Uniune.
- 62 Pe de altă parte, faptul că producătorii-exportatori chinezi, care au cauzat industriei Uniunii prejudiciul, au posibilitatea să introducă o acțiune împotriva unui regulament de adoptare a unor măsuri de protecție comercială, în timp ce un producător european nu are această posibilitate ar constitui o încălcare a principiului egalității în fața legii, astfel cum a fost stabilit la articolul 20 din cartă. Astfel, un producător european, precum reclamanta din cauza principală, nu ar avea, în principiu, interesul să solicite anularea întregului regulament de impunere a unor măsuri de protecție comercială, ci numai a părților nelegale din acesta.
- 63 Consiliul arată că al doilea motiv, întrucât invocă pentru prima dată în cadrul recursului încălcarea articolului 20 din cartă, trebuie să fie considerat inadmisibil. Consiliul apreciază că, în orice caz, astfel cum indică și Comisia, acest al doilea motiv este nefondat în ansamblul său.

Aprecierea Curții

- 64 Mai întâi, trebuie amintit că, în cadrul unui recurs, competența Curții este în principiu limitată la aprecierea soluției legale care a fost dată motivelor dezbătute la instanța de fond (Hotărârea din 17 septembrie 2015, Total/Comisia, C-597/13 P, EU:C:2015:613, punctul 22 și jurisprudența citată).

- 65 Or, în speță, încălcarea articolului 20 din cartă este invocată pentru prima dată în fața Curții, deși SolarWorld a avut ocazia să invoce încălcarea acestui articol în cadrul celor două motive de inadmisibilitate a acțiunii prezentate de Consiliu în fața Tribunalului. Al doilea motiv al SolarWorld este, în consecință, inadmisibil, în măsura în care privește o încălcare a articolului 20 din cartă.
- 66 În ceea ce privește argumentul întemeiat pe încălcarea articolului 47 din cartă, SolarWorld afirmă că, dacă nu ar fi în măsură să atace în parte regulamentul în litigiu, nu ar dispune de nicio cale de atac atunci când instituțiile Uniunii impun în mod nelegal măsuri compensatorii într-o valoare care nu este aptă să elimine prejudiciul suferit de producătorii din Uniune.
- 67 Este necesar să se amintească, în această privință, în primul rând, că acest articol nu are ca obiect modificarea sistemului de control jurisdicțional prevăzut de tratate și în special a normelor referitoare la admisibilitatea acțiunilor introduse direct în fața instanței Uniunii (Hotărârea din 3 octombrie 2013, Inuit Tapiriit Kanatami și alții/Parlamentul și Consiliul, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punctul 97, și Hotărârea din 24 noiembrie 2016, Ackermann Saatzucht și alții/Parlamentul și Consiliul, C-408/15 P și C-409/15 P, nepublicată, EU:C:2016:893, punctul 49).
- 68 În al doilea rând, protecția acordată de articolul 47 din cartă nu impune ca un justițiabil să poată, în mod necondiționat, să introducă o acțiune în anulare, direct în fața instanței Uniunii, împotriva unui astfel de act legislativ al Uniunii (Hotărârea din 3 octombrie 2013, Inuit Tapiriit Kanatami și alții/Parlamentul și Consiliul, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punctul 105).
- 69 În al treilea rând, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că controlul jurisdicțional al respectării ordinii juridice a Uniunii este asigurat, astfel cum rezultă din cuprinsul articolului 19 alineatul (1) TUE, de Curte și de instanțele statelor membre. În acest scop, Tratatul FUE, prin articolele 263 și 277 TFUE, pe de o parte, și prin articolul 267 TFUE, pe de altă parte, a stabilit un sistem complet de căi de atac și de proceduri destinat să asigure controlul legalității actelor Uniunii, încredințându-l instanței Uniunii (Hotărârea din 3 octombrie 2013, Inuit Tapiriit Kanatami și alții/Parlamentul și Consiliul, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punctele 90 și 92, precum și Hotărârea din 19 decembrie 2013, Telefónica/Comisia, C-274/12 P, EU:C:2013:852, punctul 57).
- 70 În aceste condiții, faptul că SolarWorld nu poate formula o cale de atac numai împotriva unei părți care nu poate fi disociată de regulamentul în litigiu nu este de natură să încalce drepturile sale care decurg din articolul 47 din cartă, în măsura în care această societate putea să atace regulamentul în litigiu în întregime. Aceasta putea astfel, sub rezerva îndeplinirii condițiilor pentru calitatea procesuală activă prevăzute la articolul 263 alineatul (4) TFUE, să atace regulamentul în litigiu direct în fața Tribunalului, solicitând suspendarea efectelor acestei anulări până la adoptarea de către instituțiile Uniunii a măsurilor necesare pentru executarea hotărârii de anulare sau să conteste validitatea regulamentulului în litigiu în fața instanțelor naționale și să le determine pe acestea să se adreseze Curții prin intermediul întrebărilor preliminare.
- 71 Din considerațiile care precedă rezultă că ordonanța atacată nu încalcă articolul 47 din cartă, în măsura în care Tribunalul a apreciat că, având în vedere că articolul 2 din regulamentul în litigiu nu are un caracter separabil de restul regulamentulului, acțiunea SolarWorld era inadmisibilă.
- 72 În consecință, trebuie să se respingă al doilea motiv al SolarWorld ca fiind în parte inadmisibil și în parte nefondat.
- 73 Prin urmare, recursul trebuie respins în întregime.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 74 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.
- 75 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din același regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 76 Întrucât Consiliul a solicitat obligarea recurenteii la plata cheltuielilor de judecată, iar aceasta a căzut în pretenții, se impune obligarea sa la plata cheltuielilor de judecată efectuate de această instituție.
- 77 Articolul 140 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, de asemenea aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acest regulament, prevede că statele membre și instituțiile care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată.
- 78 În speță, Comisia, care avea calitatea de intervenientă în primă instanță, suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a noua) declară și hotărăște:

- 1) Respinge recursul.**
- 2) Obligă SolarWorld AG la plata cheltuielilor de judecată efectuate de Consiliul Uniunii Europene.**
- 3) Comisia Europeană suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Semnături